

Пояснювальна записка до Плану розвитку архівної справи в Харківській області на 2018 рік

В основу Плану розвитку архівної справи в Харківській області на 2018 рік покладено зведені показники діяльності у 2017 році Державного архіву Харківської області (далі – Державний архів) та архівних установ низової ланки (27 архівних відділів районних державних адміністрацій та 6 архівних відділів міських рад), визначені на підставі оцінки реального стану справ, наявних фінансових та трудових ресурсів.

Планування роботи архівних установ Харківської області здійснювалось також відповідно до листа Державної архівної служби України «Про планування роботи державних архівних установ на 2018 р. та звітність за 2017 р.» від 25.10.2017 року; на виконання заходів, що передбачені Програмою здійснення контролю за наявністю, станом та рухом документів НАФ на 2009-2019 роки, затвердженої наказом Державного комітету архівів України від 10.11.2009 № 190; наказів і доручень Державної архівної служби України, розпоряджень і доручень обласної державної адміністрації.

1. Забезпечення збереженості та державний облік документів Національного архівного фонду

Як і в попередні роки, передбачається здійснення низки заходів, спрямованих на поліпшення фізичного стану документів.

1.1. На рівні показників минулого року залишено планові показники з реставрації документів I-IV складності на паперовій основі: 2018 року, як і 2017 року, показник становить 25 500 аркушів.

1.2. Планові показники обсягу робіт із ремонту документів у Державному архіві на поточний рік також залишено на рівні показників минулого року (заплановано здійснити ремонт 14 500 аркушів). Архівними відділами райдержадміністрацій (далі – РДА) та міськрад заплановано ремонт 1115 аркушів документів.

1.3. Плановий показник з опрацювання та підшивки документів, у порівнянні з минулим роком, зменшено на 100 справ (він складає 350 справ), оскільки 2018 року планується відреставрувати і відремонтувати декілька метричних книг (об'ємом від 1000 аркушів), які протягом 2017 року замовлялися до читального залу, і у видаванні яких користувачам було відмовлено. Архівними установами низової ланки заплановано опрацювати і підшити 585 од.зб.

1.4. За відсутності належного фінансування роботи з консерваційно-профілактичного оброблення страхового фонду, кіно-, фото-, фоно- та відео документів у Державному архіві не плануються.

1.5. Відсутність обладнання для створення страхового фонду на документи з паперовою основою унеможливило відновлення робіт зі створення страхового фонду на документи Національного архівного фонду, що зберігає

Державний архів. Тому проведення даних видів робіт 2018 року не планується. За умови придбання вищевказаного обладнання роботи зі створення страхового фонду на документи з паперовою основою, перш за все, особливо цінних документів, та створення фонду користування, будуть відновлені.

1.6. Незмінними у Державному архіві 2018 року залишаються планові показники з картонування справ – 3 900 од. зб. Проте їх виконання буде здійснено за умови відповідного фінансування. Архівними відділами низової ланки заплановано закартонувати 9372 од.зб.

1.7. На виконання завдань і заходів, передбачених Програмою здійснення контролю за наявністю, станом і рухом документів Національного архівного фонду на 2009-2019 роки, 2018 року Державним архівом планується перевірити 123 220 од.зб., з яких 3 справи, що містять унікальні документи.

В архівних установах низової ланки планується перевірити наявність та фізичний стан 31462 од. зб.

Буде продовжено роботу з розшуку невиявлених справ.

1.8. - 1.9. Заплановано виявлення унікальних документів та, у разі їх виявлення, складання реєстру унікальних документів, що зберігаються в документах архіву. Планується переглянути 850 од.зб. управлінської документації у фондах дорадянського періоду.

На підставі «Переліку всесвітньо відомих осіб, інформація про яких може міститися в унікальних документах НАФ» працівниками Державного архіву був переглянутий список фондів особового походження, що зберігаються в архіві. Проведений аналіз вищезазначеного списку показав, що в архіві зберігаються фонди особового походження, які можуть бути особливо цінними на регіональному рівні. У зв'язку з цим виявлення унікальних документів у фондах особового походження в архіві не планується.

В архівних установах низової ланки, з метою виявлення унікальних документів, планується переглянути 1670 од. зб. управлінської документації.

1.10. Планується провести страхування 3-х унікальних документів, які зберігаються у Державному архіві.

Триватимуть роботи з підготовки до видачі справ за межі архівосховищ та їх повернення на місця, знепилювання справ, в'язок, картонажів тощо; перевірка правильності підкладки справ та описів, повернутих після користування.

Упродовж 2018 року планується переглянути 150 матеріальних носіїв секретної інформації.

2. Створення та розвиток довідкового апарату до документів Національного архівного фонду

Планується здійснення комплексу заходів щодо створення та розвитку довідкового апарату до документів Національного архівного фонду.

2.1. У 2018 році планується описати 40 од.зб. управлінської документації, 25 од.зб. особового походження, 10 од.обл. відеодокументів, 50 од.обл. фотодокументів. У зв'язку з тим, що приймання фонодокументів не планується,

описування фотодокументів проводитися не буде. Архівним відділом Чугуївської РДА заплановано описати 15 од.зб. управлінської документації.

2.2. У 2018 р. Державним архівом планується удосконалити 2 описи фондів дорадянського періоду на 940 од.зб. управлінської документації, а саме: Ф-3, оп. 15, 16, Канцелярія Харківського губернатора за 1808-1809 рр.

Кількісні показники удосконалення описів зменшено у порівнянні з 2017 роком у зв'язку зі скороченням штатної чисельності працівників відділу, на яких покладено виконання цього виду роботи, на 2 одиниці.

Архівними відділами Балаклійської, Близнюківської та Краснокутської РДА планується удосконалити та переробити описи на 430 од. зб. управлінської документації.

2.3. Триватимуть роботи з каталогізації управлінської документації, документів особового походження, фото- та відеодокументів. У Державному архіві планується продовжити каталогізацію управлінської документації (90 од. зб./500 карток) – подокументно розробити протоколи засідань сесій Красноградської районної ради та протоколи засідань її виконавчого комітету за 1953–1966 рр. (ф. Р-4637, оп. 2).

Кількісні показники каталогізації управлінської документації та документів особового походження зменшено у порівнянні з 2017 роком у зв'язку зі скороченням штатної чисельності відділу на 2 одиниці.

Також передбачається здійснити каталогізацію документів особового походження (25 од. зб./25 карток), фотодокументів (50 од. зб./50 карток), відеодокументів (10 од. зб./10 карток).

Архівними установами низової ланки планується тематична розробка основних фондів та таких, що часто використовуються у роботі: (передбачено переглянути 527 од. зб., на які скласти 2163 карток).

Традиційно проводитиметься робота із взяття на облік нових надходжень документів до архіву, складання на них облікових документів, внесення даних до «Відомостей про зміни у складі та обсязі фондів», складання паспорту архіву тощо.

Певна увага приділятиметься веденню картотеки обліку місцезнаходження документів ліквідованих та реорганізованих підприємств, установ і організацій, документи з особового складу яких перебувають на зберіганні в державних архівних установах, архівних відділах міськрад, трудових архівах, у правонаступників, органах вищого рівня та інших установах. Водночас на власному веб-сайті Державного архіву у рубриці «Звернення громадян» поповнюватимуться відомості про місцезнаходження документів ліквідованих та реорганізованих підприємств, установ і організацій, документи з особового складу яких перебувають на зберіганні у правонаступників та інших установах.

3. Формування Національного архівного фонду й експертиза цінності документів. Організація зберігання документів в архівних підрозділах підприємств, установ і організацій

3.1. Перевантаженість власних фондосховищ Державного архіву унеможлиблює здійснення процедури приймання до них документів Національного архівного фонду (далі – НАФ) від підприємств, установ та організацій міста й області. Приймання документів здійснюватиметься в окремих випадках, зокрема, у разі ліквідації установи без правонаступника.

На 2018 рік за рахунок ущільнення документів в архівосховищах, у яких зберігаються фото та відеодокументи, заплановано прийом фотодокументів у обсязі 50 од.зб., 25 од.зб. особового походження, 10 одиниць обліку відеодокументів. На 2018 рік не заплановано прийом фотодокументів, так як після втрати статусу юридичної особи із списку джерел комплектування Держархіву області фотодокументами виключена Харківська обласна телерадіокомпанія.

Державними архівними установами низової ланки планується прийняти на зберігання 10440 од. зб. управлінської документації.

3.2. На засіданнях експертно-перевірної комісії (ЕПК) Державного архіву планується розглянути та схвалити описи справ на управлінську документацію (18 000 од. зб.), документи особового походження (50 од. зб.), фотодокументи (50 од. обл.), та відеодокументи (15 од. обл.); погодити описи справ з особового складу на 15 000 од. зб., 100 номенклатур справ, 2 інструкції з діловодства та 5 положень про експертні комісії. Ці показники були визначені виходячи з того, що більша кількість установ, підприємств та організацій — джерел формування НАФ Держархіву області, у зв'язку із затвердженням нових нормативних документів (переліку, типових положень та типової інструкції) вже погодила вищезазначені документи на засіданні ЕПК протягом 2013 – 2017 років. Погодження положень про архівний підрозділ не заплановано зовсім, так як відповідно до наказу Міністерства юстиції України від 03.02.2016 р. № 309/5 положення про архівний підрозділ складають лише ті установи, які мають архів, як окремий структурний підрозділ, а кількість таких установ щороку зменшується.

Експертні комісії (далі - ЕК) архівних відділів РДА та міських рад області планують схвалити на своїх засіданнях описи справ постійного зберігання на 10005 од. зб. управлінської документації та погодити описи справ з особового складу на 4972 од. зб., 158 номенклатур справ, які подати на розгляд ЕПК Державного архіву.

Крім того, ЕК архівних відділів РДА та міських рад області планують погодити на своїх засіданнях 37 інструкцій з діловодства, 76 положень про ЕК. Погодження положень про архівний підрозділ не заплановано через незначну кількість архівних підрозділів в установах районів та міст області.

3.4. 2017 року Державним архівом передбачено роботу з упорядкування на договірних засадах управлінської документації постійного зберігання (200 од. зб.) та документів з особового складу (60 од. зб.).

Серед архівних установ низової ланки Архівним відділом Золочівської РДА передбачено проведення робіт з упорядкування на договірних засадах 100 од. зб. управлінської документації постійного зберігання та 40 од. зб. з особового складу.

3.5.1. Оскільки діючим законодавством заборона на проведення перевірок контролюючими органами, до яких відносяться і державні архівні установи, закінчується у 2017 році, на 2018 рік заплановано проведення 40 комплексних та 40 тематичних перевірок роботи архівних підрозділів та діловодних служб установ, підприємств та організацій – джерел формування НАФ Держархіву області.

Архівні відділи РДА та міських рад області запланували 75 комплексних, 96 тематичних та 37 контрольних перевірок роботи архівних підрозділів установ, підприємств та організацій з вище зазначеного.

3.5.2. У 2018 році Державним архівом та архівними установами низової ланки не планується проведення оглядів забезпечення збереженості документів НАФ.

3.5.3. З метою підвищення фахового рівня працівників місцевих державних архівних установ області планується проведення 2-х семінарів, для працівників діловодних, експертних та архівних служб установ, підприємств та організацій м. Харків – 2-х семінарів (30 слухачів).

Архівні відділи РДА та міських рад області планують провести 61 семінар із підвищення кваліфікації працівників діловодних, експертних та архівних служб установ, підприємств, організацій, до яких залучити 1353 слухача.

2018 року представники архівних установ низової ланки планують взяти участь у 25 семінарах з підвищення кваліфікації працівників діловодних, експертних та архівних служб установ на запрошення останніх, до яких вони залучатимуться районними державними адміністраціями та міськими радами області.

4. Використання інформації документів Національного архівного фонду

Робота з використання інформації документів Національного архівного фонду в Державному архіві, як і у попередні роки, здебільшого зорієнтована на виконання наказів, доручень Укрдержархіву, розпоряджень та доручень обласної державної адміністрації.

4.1. 2018 року Державним архівом області планується підготувати та надіслати установам та організаціям Харкова й області за різними тематиками 3 інформаційні листи. Архівні відділи РДА та міських рад області запланували 37 таких листів.

На виконання листів та наказів Державної архівної служби України (Укрдержархіву) від 21.08.2017 № 03/2741 «Про участь у підготовці і проведенні заходів у зв'язку з 80-ми роковинами Великого терору – масових політичних репресій 1937-1938 років», від 22.08.2017 № 03/2752 «Про участь у заходах у зв'язку з 85-ми роковинами Голодомору 1932-1933 років в Україні –

геноциду Українського народу» та від 31.08.2017 № 03.1/2876 «Про участь у заходах із вшанування подвигу учасників Революції Гідності та увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні на період до 2020 року» планується робота з подальшого виявлення документів воєнної тематики, що висвітлюють події Другої світової війни, увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні та вищевказаних пам'ятних дат, складання їх переліків та надання їх ксерокопій установам для використання при підготовці тематичних лекцій, уроків пам'яті, виставок тощо. Державним архівом планується на підставі виявлених документів також підготувати статті та ініціативні листи з зазначених тематик.

На виконання Закону України від 09.04.2015 № 317-VIII «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів та заборону пропаганди їхньої символіки» передбачається проведення роботи з виявлення архівної інформації репресивних органів.

На виконання листів Укрдержархіву від 31.08.2017 № 03.1/2876 «Про участь у заходах із вшанування подвигу учасників Революції Гідності та увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні на період до 2020 року» та від 16.06.2016 № 02.3/1800 «Щодо заходів з відзначення 100-річчя подій Української революції 1917-1921 років та вшанування пам'яті її учасників на період до 2021 року» триватиме подальша робота з виявлення, вивчення та оприлюднення архівних документів, пов'язаних з українським визвольним рухом, з історією українського державотворення, також буде продовжена робота з виявлення документів з історії різних народів, які проживали на території Слобожанщини.

4.2. Пріоритетним напрямом роботи державних архівних установ області залишається забезпечення фізичних та юридичних осіб в одержанні ними довідок за відповідними запитами.

У 2018 році заплановано виконання 280 тематичних запитів, 800 запитів соціально-правового характеру, 180 – генеалогічних, у тому числі 120 запитів біографічних, та 1800 – актів цивільного стану. На особистому прийомі планується розглянути 2000 звернень від громадян.

Архівними установами низової ланки заплановано виконання 932 тематичних запитів, 4302 запитів соціально-правового характеру (у тому числі 1278 майнових запитів). На особистому прийомі планується розглянути 3224 звернень від громадян.

4.3. Значна увага приділятиметься популяризації архівних документів. В цілому по області планується підготувати та відкрити 13 виставок архівних документів та друкованих видань, у тому числі 4 – у режимі on-line, а саме:

- До Дня Соборності України;
- До 100-річчя подій Української революції 1917 – 1921 років;
- Место служби – Афганістан – on-line;
- До Дня Героїв Небесної Сотні – on-line;
- Дню народження Т.Г. Шевченка присвячується;
- До 73-ої річниці перемоги над нацизмом у Другій світовій війні;
- До Дня пам'яті жертв політичних репресій в Україні – on-line;
- До Дня скорботи і вшанування пам'яті жертв війни;

- До Дня Конституції України;
- З історії храмів Харківщини;
- До Дня Державного Прапора України та Дня незалежності України;
 - До Дня пам'яті жертв голодоморів;
- Видатний український поет Олександр Олесь (до 140-річчя від дня народження) – on-line.

В цілому у Держархіві області планується підготувати 3 телепередачі, 3 радіопередачі та 2 публікації у пресі.

Триватиме робота з підготовки власного науково-інформаційного видання «Харківський архівіст», збірника документів «Поляки на Харківщині».

Для студентів харківських вузів традиційно планується проведення лекцій, ознайомчих екскурсій по Державному архіву, науково-виробничої практики для студентів харківських ВНЗів.

Архівними відділами низової ланки планується підготовлення 47 виставок, 4 радіопередач, 1 телепередачі та 42 публікації в пресі.

4.4. В читальних залах державних архівних установ області планується організувати роботу 458 вітчизняних та 5 іноземних користувачів, для чого планується підготувати та видати 9 564 архівних справ.

5. Зміцнення матеріально-технічної бази архівів, їх охоронної і пожежної безпеки

Планується проведення низки заходів, спрямованих на зміцнення матеріально-технічної бази державних архівних установ.

5.1. -

5.2. - Програмою розвитку архівної справи в Харківській області на 2017 — 2021 роки заплановано у 2018 році проведення капітального ремонту покрівлі та заміни комунікацій на площі 2360 м² у будівлі по проспекту Московському, 7, яке буде здійснено за умови фінансування.

5.3 Архівним відділом Дергачівської РДА заплановано збільшення стелажного обладнання на 40 погонних метрів.

5.4. Архівний відділ Борівської РДА планує встановлення пожежної та охоронної сигналізацій, Архівний відділ Валківської РДА — встановлення пожежної сигналізації, Архівний відділ Дергачівської РДА — встановлення охоронної сигналізації.

5.5. Архівним відділом Лозівської міськради заплановано ремонт пожежної сигналізації.

5.6. -

5.7. - Програмою розвитку архівної справи у Зачепилівському районі на 2017 - 2020 роки заплановано у 2018 році встановлення системи кондиціонування та вентиляції повітря, яке буде здійснено за умови фінансування.

5.8. Архівним відділом Борівської РДА заплановано оброблення 168 погонних метрів дерев'яних конструкцій вогнезахисним розчином.

Здійснюватимуться заходи з охорони праці, зі створення фонду користування документами НАФ; за наявності відповідного фінансування проводитиметься атестація робочих місць.

Державний архів як і раніше забезпечуватиме участь державних службовців у навчанні за професійними програмами та у тематичних короткотермінових семінарах при відповідних навчальних закладах.

Здійснюватиметься постійне оновлення інформації власного веб-сайту; за умови відповідного фінансування триватиме робота з побудови, впровадження та сертифікації комплексної системи захисту інформації, тощо.

Заступник директора архіву

Є.О. Куш

Гнезділо 715 73 15

Панасенко 715 73 15